

BELGISCH NETWERK ARMOEDEBESTRIJDING VZW

Jaarrapport **2021**

BAPN wordt ondersteund door:

.be | Federaal Beleidswerk

Inhoud

1. Inleiding	3
<i>Uitvoering van het jaarprogramma van BAPN in 2021</i>	3
2. Het detecteren van signalen op het terrein, o.a. in het kader van de covid-crisis	4
2.1. Covid-crisis.....	4
2.2. Relance en lessons learned van de Covid-crisis.....	5
2.3. De overstromingen van juli.....	5
3. Beleidswerk in het kader van het vierde federaal plan tegen armoede en ongelijkheden.....	6
3.1. Opmaak van het federaal plategen armoede en ongelijkheden	6
3.2. Voorziene plaatsen van overleg en beslissing	7
Belgisch Platform tegen armoede en uitsluiting	7
Interministeriële conferentie voor grootstedelijk beleid, maatschappelijk integratie en huisvesting .	7
3.3. Prioritaire thema's	7
Inkomen.....	7
Schulden	11
Werk	13
Fiscaliteit.....	14
3.4. Andere beleidsthema's.....	15
Digitale kloof.....	15
Justitie.....	16
Energie.....	16
Gezondheid	17
Klimaat.....	17
Telecomtarieven.....	17
Migratie	18
Kinder- en familiearmoede.....	18
3.5. Europees beleidswerk	19
4 Communicatie en sensibilisering	21
5. Tijdsbesteding personeel BAPN.....	21

1. Inleiding

Het Belgisch Netwerk Armoedebestrijding (BAPN) heeft als doel het bestrijden van de structurele oorzaken van armoede en sociale uitsluiting over heel België. BAPN concentreert zich op het adviseren, ondersteunen en beïnvloeden van federaal en Europees beleid en vertrekt hiervoor steeds vanuit de ervaring van mensen die in armoede leven.

Om de stem van mensen in armoede op het federale en Europese beleid te vertegenwoordigen werkt BAPN nauw samen met haar leden, de vier regionale netwerken armoedebestrijding en hun aangesloten verenigingen waar armen het woord nemen. Het betreft de volgende netwerken:

- het Netwerk tegen Armoede (NTA)
- le Réseau de Lutte contre la Pauvreté (RWLP)
- le Forum – Bruxelles contre les Inégalités (Le Forum)
- het Brussels Platform Armoede (BPA)

Door deze nauwe samenwerking met de regionale netwerken en de lokale verenigingen in Vlaanderen, Brussel en Wallonië houdt BAPN de vinger aan de pols m.b.t. wat er op het terrein gebeurt en ontwikkelt het collectief gedragen standpunten. Dit stelt BAPN in staat om aan het beleidsniveau analyses, adviezen en aanbevelingen aan te reiken die weerspiegelen wat er op het terrein gebeurt en een groot draagvlak kennen bij mensen in armoede.

Daarnaast werkt BAPN in het kader van haar beleidsdossiers in partnerschap met andere middenveldorganisaties. Hierdoor kruisen we niet enkel informatie met onze partners. Het laat ons ook toe om af te toetsen welke standpunten breed gedragen worden door verschillende groepen in onze samenleving en om deze samen met onze partners op een effectieve manier naar het beleid te communiceren.

Tenslotte maakt BAPN ook deel uit van het Europees Netwerk Armoedebestrijding (EAPN). Samen met de andere leden van EAPN, zijnde nationale leden over heel Europa en een aantal Europese organisaties die rond specifieke doelgroepen werken, adviseren we via EAPN het beleid van de Europese Unie (EU). Het stelt ons ook in staat om het Europese beleidswerk en zijn uitvoering in België nauw op te volgen en Belgische overheden hierover te adviseren.

In dit jaarrapport geven we weer welke activiteiten BAPN ondernomen heeft in 2021.

Uitvoering van het jaarprogramma van BAPN in 2021

Het jaarprogramma voor 2021 werd opgebouwd uit 3 delen. In elk deel werd aangegeven welk werk we konden verrichten op basis van welke financiële ondersteuning. Voor het jaar 2021 hebben we een bijkomende financiering van €60.000 gekregen om enerzijds de extra kosten te dekken die indexeringen en de stijgende kosten voor huur en lonen (baremieke verhogingen) met zich meebrengen en anderzijds om een extra beleidsmedewerker aan te nemen. Na de bevestiging van de Minister voor Maatschappelijke Integratie, belast met Armoedebestrijding, is BAPN onmiddellijk overgegaan tot de rekrutering van een nieuwe beleidsmedewerker. Vanaf mei 2021 is de nieuwe beleidsmedewerker, Merlin Gevers, in dienst getreden. We hebben vanaf midden juli ook tijdelijk een tweede beleidsmedewerkster, Camille Garlick, kunnen aanwerven (gezien de beslissing van de subsidie niet in het begin van het jaar gevallen is). Door

een vermindering van de arbeidsduur van Judith Tobac, die vanaf juli 3 dagen per week is beginnen te werken (in plaats van 4 dagen), heeft BAPN ook Nele Schroyen kunnen aannemen voor 3 maanden.

Dit betekent dat BAPN zich in de eerste helft van het jaar vooral geconcentreerd heeft op haar basisprogramma. De extra aanwervingen in de eerste helft van het jaar hebben ons toegelaten om ons basiswerk al wel uit te breiden op vlak van fiscaliteit, de Inkomensgarantie voor Ouderen (IGO) en het Geïndividualiseerd Project Maatschappelijke Integratie (GPMI). In de tweede helft van 2021 hebben we dit extra werk op het basisprogramma verdergezet, aangevuld met het werk rond het federaal plan tegen armoede en ongelijkheden en het opstarten van een dossier rond kwetsbare zelfstandigen.

2. Het detecteren van signalen op het terrein, o.a. in het kader van de covid-crisis

2.1. Covid-crisis

In de eerste helft van 2021 was het coronavirus nog steeds zeer aanwezig in onze samenleving. Als gevolg hiervan waren nog steeds verschillende gezondheidsmaatregelen van kracht. Zowel de aanwezigheid van het virus als de noodzakelijke gezondheidsmaatregelen hadden een grote impact op de gezondheids- en socio-economische situatie van mensen in armoede. Op basis van de signalen van het terrein die BAPN ontving via haar leden, de regionale netwerken armoedebestrijding en hun aangesloten verenigingen, heeft BAPN bijgedragen aan de werkzaamheden van de federale task force “kwetsbare groepen”. In 2021 is deze task force 2 maal samengekomen (op 27 januari en 19 mei) en werden de volgende onderwerpen behandeld: communicatie over de vaccinatiestrategie naar kwetsbare groepen en de stand van zaken van de sociale steunmaatregelen genomen in het kader van de covid-crisis.

In de federale task force heeft BAPN aanbevelingen geformuleerd en voorgesteld betreffende:

- Het bereiken van kwetsbare groepen in de vaccinatiecampagne: <https://bapn.be/storage/app/media/aanbevelingen-BAPN-vaccinatiecampagne.pdf>
- Het verlengen en/of versterken van sociale steunmaatregelen: <https://bapn.be/storage/app/media/2105%20Verlenging%20noodmaatregelen%20COVID%20voorstellen%20BAPN%20def.pdf>

Naast de input die BAPN leverde aan de federale task force, hebben wij ook volgende initiatieven genomen:

- BAPN heeft een schrijven gericht aan de Ministers Dermagne, Vandenbroucke en Lalieux om op te roepen om de bevroering van de werkloosheid en de looptijd van de inschakelingsuitkeringen te verlengen: <https://bapn.be/storage/app/media/degressiviteit%20van%20de%20werkloosheid.pdf>
- Samen met andere middenveldorganisaties hebben wij aanbevelingen geformuleerd over de fysieke dienstverlening bij het invullen van de aangifte van de personenbelasting: <https://bapn.be/nl/bericht/un-service-physique-pour-le-remplissage-de-la-declaration-dimpot-reste-necessaire>
- BAPN heeft de campagne ondersteund waarin gepleit wordt voor een open uitwisseling en vrij gebruik van technologieën zodat iedereen ter wereld gevaccineerd kan worden:

<https://bapn.be/nl/bericht/pas-de-profit-sur-la-pandemie-face-au-covid-19-tout-le-monde-merite-protection>

2.2. Relance en lessons learned van de Covid-crisis

Samen met de leden van de coronacoalitie heeft BAPN op 15 maart deelgenomen aan een overleg met Staatssecretaris Thomas Dermine over de relance en hoe deze ten dienste kan staan van economische, ecologische en sociale belangen. De positie van de coronacoalitie, waarvan BAPN het sociale luik heeft geschreven, is terug te vinden in een opiniestuk dat in april gepubliceerd werd: <https://www.dewereldmorgen.be/artikel/2021/04/09/voor-een-eerlijk-en-duurzaam-plan-voor-transformatie/>

Verder heeft BAPN ook een analyse gemaakt over de lessons learned uit de covid-crisis, meer bepaald m.b.t. de werking van de OCMW's en de tijdelijke maatregelen die structureel dienen gemaakt te worden. Voor deze analyse heeft BAPN de inputs verzameld van de regionale netwerken die rechtstreeks in contact staan met de lokale verenigingen en mensen in armoede. Ons rapport is hier terug te vinden: <https://bapn.be/storage/app/media/2108-OCMW-maatregelen-COVID-aanbevelingen-BAPN.pdf>

2.3. De overstromingen van juli

De overstromingen die ons land getroffen hebben in juli hebben een zware impact gehad op mensen in armoede. Zij wonen jammer genoeg in de gebieden die overstroombaar zijn, hun huizen zijn vaak verouderd en in minder goede staat, omwille van een gebrek aan financiële middelen zijn zij niet of onvoldoende verzekerd, enz. BAPN heeft daarom snel na deze ramp haar aanbevelingen aan de federale regering gericht om mensen in armoede te ondersteunen: <https://bapn.be/storage/app/media/210723-brief-BAPN-federale-steun-overstromingen.pdf>

Naar aanleiding van onze aanbevelingen werd onder meer beslist om het statuut samenwonende tijdelijk niet toe te passen voor getroffen en degenen die getroffen opvangen: <https://lalieux.belgium.be/nl/overstromingen-geen-impact-op-de-sociale-uitkeringen-bij-het-opvangen-van-slachtoffers-van-de>

BAPN heeft verder bijgedragen aan een opiniestuk dat het belang van sociale diensten en essentiële werkers onderstreept, in het bijzonder in het kader van de overstromingen en de covid-crisis: <https://bapn.be/nl/bericht/opiniestuk-de-sociale-diensten-zijn-van-essentieel-belang-zij-moeten-hoogdringend-de-nodige-ondersteuning-en-middelen-krijgen> .

Samen met de partners van het Belgisch Minimum Inkomen Netwerk (BMIN) heeft BAPN tenslotte een opiniestuk geschreven waarin het vraagt om mensen in armoede de nodige ondersteuning te geven zodat zij hoofd kunnen bieden aan externe schokken zoals de overstromingen. Hierbij is het essentieel dat de laagste uitkeringen zo snel mogelijk worden opgetrokken tot boven de Europese armoedegrens. Lees hier ons opiniestuk: <https://www.knack.be/nieuws/belgie/trek-eindelijk-de-laagste-inkomens-op-tot-boven-de-europese-armoedegrens/article-opinion-1766633.html>

3. Beleidswerk in het kader van het vierde federaal plan tegen armoede en ongelijkheden

3.1. Opmaak van het federaal plategen armoede en ongelijkheden

Op basis van verklaringen van Minister Lalieux over het nieuwe federaal plan tijdens het voorjaar heeft BAPN een opiniestuk geschreven:

- BAPN roept de federale regering op om zo snel mogelijk werk te maken van een ambitieus federaal plan armoedebestrijding: <https://www.dewereldmorgen.be/artikel/2021/07/05/bapn-roept-federale-regering-op-zo-snel-mogelijk-werk-te-maken-van-ambitieuw-federaal-plan-armoedebestrijding/>

In onze reactie benadrukken we het belang van een structureel en participatief armoedebeleid waarin een prioriteit gegeven wordt aan het optrekken van de sociale minima tot minstens aan de Europese armoedegrens (in plaats van “in de richting van”) en een betere bescherming door de sociale zekerheid van werknemers aan de onderkant van de arbeidsmarkt.

Daarnaast hebben we als één van de “bevoorrechte partners” een advies ingediend over de maatregelen die voor BAPN essentieel zijn om de kadernota betreffende het nieuwe federaal plan te concretiseren. Dit advies werd opgesteld samen met de regionale netwerken armoedebestrijding en op basis van inputs van het terrein. In ons advies hebben we onze voorstellen opgedeeld volgens de vier pijlers van de kadernota. Gezien het nieuwe federaal plan gedragen dient te worden door de hele federale regering, hebben we de bevoegde Ministers telkens aangeduid. Binnen onze voorstellen hebben we verder 15 prioriteiten geïdentificeerd die we gekozen hebben op basis van de volgende criteria: belang en relevantie voor de doelgroep, haikbaarheid om deze te realiseren binnen deze legislatuur (of grote stappen vooruit te zetten) en/of politiek draagvlak dat hierrond al bestaat. Ons advies is hier terug te vinden: <https://www.bapn.be/storage/app/media/Federale%20plan%20armoedebestrijding%20voorstellen%20BAPN.pdf>.

De Minister voor Armoedebestrijding heeft twee overleggen georganiseerd met de bevoorrechte partners op 9 september en 22 december om het nieuwe federaal plan tegen armoede en ongelijkheden te bespreken. Tijdens deze vergaderingen heeft BAPN haar voorstellen en prioriteiten telkens naar voor gebracht.

We hebben ten slotte actief bijgedragen aan het gemeenschappelijk advies dat door het Belgisch Platform tegen Armoede en Sociale Uitsluiting werd opgesteld. Dit advies had tot doel een aantal prioriteiten te identificeren die van belang zijn voor het maatschappelijk middenveld en de actoren die het federaal armoedebeleid actief opvolgen. BAPN heeft haar feedback gegeven tijdens de twee vergaderingen van de werkgroep die tot doel had dit advies op te stellen. Wij hebben ook schriftelijk onze commentaren gegeven. Het advies van het Belgisch Platform kan hier geconsulteerd worden: <https://www.bapn.be/storage/app/media/Gemeenschappelijk%20advies%20BP%20FPA.pdf>.

BAPN heeft ook haar input geleverd tijdens de vergaderingen van het Belgisch Platform op 15 september en 11 december die in het teken stonden van het federaal plan en voorgezeten werden door de Minister voor Armoedebestrijding.

3.2. Voorziene plaatsen van overleg en beslissing

Belgisch Platform tegen armoede en uitsluiting

Op 24 februari stelde BAPN op het Belgisch Platform tegen armoede en uitsluiting haar rapport '[Uit de Schulden](#)' voor. BAPN maakte aan de hand van vele getuigenissen duidelijk dat er vandaag nog heel wat problemen bestaan met de procedure van de collectieve schuldenregeling en stelde vervolgens ook oplossingen voor die ervoor kunnen zorgen dat ook mensen met een CSR een menswaardig bestaan kunnen leiden en een nieuwe start in het leven kunnen maken.

BAPN nam deel aan de werkgroep van het Belgisch Platform over het actieplan van de Europese Pijler van Sociale Rechten. Samen met de andere leden van het Belgisch Platform schreven we een opinie over het nieuwe actieplan dat het sociale kompas van de EU gedurende de komende 10 zal zijn. De opinie is hier terug te vinden: https://www.mis.be/sites/default/files/documents/opinie_belgisch_platform_omtrent_actieplan_europese_pijler_van_sociale_rechten_20210511.pdf

Zoals hierboven vermeld heeft BAPN ook deelgenomen aan de vergaderingen van het Belgisch Platform die in het teken stonden van het federaal plan tegen armoede en ongelijkheden. BAPN heeft eveneens bijgedragen aan het gemeenschappelijk advies van het Belgisch platform over het federaal plan.

Interministeriële conferentie voor grootstedelijk beleid, maatschappelijk integratie en huisvesting

De algemene beleidsverklaring verwees naast het Belgisch Platform ook naar de IMC, specifiek om de samenwerking en de dialoog tussen de verschillende beleidsniveaus en autoriteiten te versterken. De IMC is in 2021 nog niet samengekomen. BAPN blijft beschikbaar om een bijdrage aan de IMC te leveren. In tussentijd was er wel een interministeriële conferentie vrouwenrechten waar BAPN het woord nam (zie hieronder).

3.3. prioritaire thema's

inkomen

Optrekken van de uitkeringen tot boven de Europese armoedegrens

Het optrekken van de laagste uitkeringen tot boven de Europese armoedegrens is een prioriteit van BAPN. Ten einde een toereikend inkomen voor iedereen te bekomen, coördineert BAPN het Belgisch Minimum Inkomen Netwerk (BMIN), bestaande uit de netwerken armoedebestrijding, de vakbonden, de mutualiteiten, andere middenveldorganisaties en academici. In 2021 organiseerde BAPN twee ontmoetingen met de BMIN partners. Tijdens deze vergaderingen bespraken de partners dat de voorziene verhoging van de sociale uitkeringen door de federale regering een belangrijke stap vooruit is, maar dat het tegelijkertijd onvoldoende is en niet snel genoeg in werking treedt, rekening houdend met de huidige crisissituatie omwille van het coronavirus. Er werd gewerkt aan een gemeenschappelijk dossier waarin we de ervaringen van mensen in armoede aan het verzamelen zijn en de nieuwe bedragen voor de sociale minima berekenen op basis van de voorziene verhogingen, indexeringen en toepassing van de welvaartsenveloppe. Deze bedragen zijn we aan het vergelijken we met de evolutie van de Europese armoedegrens die in de komende jaren van deze legislatuur verwacht wordt. Dit dossier zal begin 2022 afgewerkt worden en voorgesteld worden aan de relevante beleidsmakers.

Zoals hierboven vermeld heeft BAPN naar aanleiding van de overstromingen een opiniestuk gecoördineerd dat ondertekend werd door de BMIN-partners en waarin het belang van het optrekken van de uitkeringen benadrukt wordt om mensen in armoede beter te beschermen tegen externe schokken: <https://www.knack.be/nieuws/belgie/trek-eindelijk-de-laagste-inkomens-op-tot-boven-de-europese-armoedegrens/article-opinion-1766633.html> .

In september heeft BAPN samen met de BMIN-partners ook een opiniestuk geschreven om de federale regering op te roepen de financiële steunmaatregelen ter ondersteuning van de meest kwetsbare groepen in onze samenleving niet af te schaffen. In een periode waarin de energiekosten de pan uitrijzen, het spaargeld van mensen in armoede onder druk staat ten gevolge van de covid-crisis, het aantal gezinnen met schulden aan het stijgen is en tienduizenden mensen door de overstromingen getroffen werden, zullen vele gezinnen zonder deze maatregelen nog verder in de problemen komen. Wij werden gedeeltelijk gehoord, aangezien de covid-premie voor de meest kwetsbaren gedeeltelijk werd verlengd. Ons opiniestuk is hier terug te vinden : <https://www.knack.be/nieuws/belgie/het-is-moeilijk-te-begrijpen-dat-vanaf-oktober-het-inkomen-van-de-meest-kwetsbaren-met-50-euro-verminderd-zou-worden/article-opinion-1781329.html>

Het optrekken van de uitkeringen is onder meer afhankelijk van de wet van 1996 inzake loonmatiging. Te lage (minimum)lonen werken immers als een glazen plafond die het optrekken van de sociale minima beperkt. In sommige gevallen bevindt het minimumloon zich zelfs onder de Europese armoedegrens. BAPN heeft daarom op 29 maart de acties van de stakende werknemers gesteund via een statement (<https://bapn.be/nl/bericht/waardig-werk-en-een-inkomen-boven-de-armoedegrens>) en het verspreiden van ondersteunende boodschappen op onze facebook-pagina.

In oktober riep BAPN ook op om tijdens het komende begrotingsjaar rekening te houden met de verslechtering van de levensomstandigheden van de meest kwetsbaren, en om een extra budget vrij te maken om de inkomens te verhogen tot boven de Europese armoedegrens: <https://www.bapn.be/nl/bericht/persbericht-bapn-verwelkomt-verlenging-van-uitbreiding-sociaal-tarief-voor-energie-en-vraagt-structureel-perspectief-voor-kwetsbare-gezinnen>

Op 1 december heeft BAPN deelgenomen aan het colloquium dat de Universiteit Antwerpen organiseerde naar aanleiding van haar dertigste handboek armoede en sociale uitsluiting. In dit handboek blikten de auteurs terug op 30 jaar armoedebeleid tijdens dewelke de armoede jammer genoeg niet gedaald is. BAPN maakte samen met een aantal middenveldorganisaties deel uit van het paneldebat, waarin onder meer de weg vooruit besproken werd. In dit kader pleitte BAPN voor het zo snel mogelijk optrekken van de sociale minima tot boven de Europese armoedegrens en het toegankelijker maken van de sociale uitkeringen. Lees hier het verslag van het colloquium: <https://www.bapn.be/nl/bericht/30-jaar-jaarboek-armoede-en-sociale-uitsluiting-er-op-30-jaar-armoedebestrijding-sprake-van-verbetering>

Bestrijden van de toenemende voorwaardelijkheid en non-take up van sociale rechten

BAPN heeft in de eerste helft van 2021 rond verschillende projecten gewerkt om de toegang tot sociale rechten te verbeteren:

Geïndividualiseerd Project Maatschappelijke Integratie (GPMI)

In 2020 heeft BAPN een twintigtal mensen met een GPMI geïnterviewd en een analyse gemaakt van de OCMW-inspectieverslagen door de POD Maatschappelijke Integratie. In 2021 hebben we onze analyse en

aanbevelingen in een publicatie gegoten die we, samen met mensen in armoede, in september hebben gelanceerd.

Lees hier:

- Onze publicatie: “GPMI: teveel uitsluiting, te weinig begeleiding”:
<https://www.bapn.be/storage/app/media/bpn-001-20-rapport-gpmiv3-1.pdf>
- De samenvatting van de publicatie: <https://www.bapn.be/storage/app/media/samenvatting-GPMI.pdf>
- Het artikel in De Standaard dat naar aanleiding van de lancering van onze publicatie verschenen is:
https://www.standaard.be/cnt/dmf20210928_97868578?fbclid=IwAR1HPQ5MKpTAQE_5WoAFXI4_qIEaUvkKFTGPdnMVqD1PK4oziR6oPZcU71c

We organiseerden op 7 december een overleg tussen mensen in armoede en Minister Lalieux over het GPMI. Aan de hand van hun ervaringen legden twee ervaringsgetuigen tijdens dit overleg de pijnpunten van het GPMI bloot. BAPN presenteerde de resultaten van haar studie en focuste hierbij op haar aanbevelingen en voorstellen om tot een oplossing te komen. Samengevat vraagt BAPN om het GPMI af te schaffen en te vervangen door een begeleidingsinstrument dat uitgaat van de noden en rechten van de gebruikers. Minister Lalieux deelde ons tijdens deze vergadering mee dat zij in februari 2022 zal werken aan een herziening van het GPMI. Het verslag van de vergadering is hier terug te vinden: <https://www.bapn.be/nl/bericht/ontmoeting-over-het-gpmi-tussen-minister-lalieux-en-mensen-armoede-schaf-het-gpmi-af-en-vervang-het-door-een-echt-begeleidingsinstrument>

BAPN maakt deel uit van het platform over het GPMI, dat door SAAMO (oude benaming: Samenlevingsopbouw) wordt gecoördineerd en dat bestaat uit een brede steekkaart van middenveldorganisaties. In 2021 kwam het platform samen op 5 februari, 22 maart en 1 oktober. Op deze vergadering wisselden de organisaties informatie met elkaar uit en werd een gemeenschappelijke tekst voorbereid op basis van de ervaringen van mensen in armoede en sociale assistenten op basis van het GPMI. Deze tekst werd in De Standaard gepubliceerd: https://www.standaard.be/cnt/dmf20211122_98050196

Inkomensgarantie voor Ouderen (IGO)

BAPN maakt deel uit van een brede coalitie die ijvert tegen de onrechtmatige controles van de verblijfsvoorwaarde voor IGO-gerechtigden. De coalitie pleit ook voor een betere garantie van het recht op bewegingsvrijheid van deze kwetsbare ouderen. Op 22 april maakte de coalitie haar gemeenschappelijke positietekst publiek. Deze tekst werd door BAPN samen met een ervaringsdeskundige toegelicht in Le Soir en De Standaard. De gemeenschappelijke tekst en de artikels in de pers zijn hier terug te vinden: <https://bapn.be/nl/bericht/na-de-crisis-mogen-de-igo-gerechtigden-niet-opnieuw-lockdown-geplaatst-worden>.

Op 10 mei vond een ontmoeting plaats tussen Minister Lalieux en de IGO-coalitie om de gemeenschappelijke standpunten van het collectief en mogelijke evoluties in het dossier te bespreken. BAPN coördineerde de bijdragen van het collectief tijdens deze vergadering.

Op 27 mei nam BAPN ook deel aan een actie van het collectief die tot doel had om opnieuw de publieke aandacht te vestigen op de noodzaak van de hervorming van de IGO-controleprocedure en de

verblijfstermijn dat IGO-gerechtigden in het buitenland kunnen verblijven. Minister Lalieux sprak de actievoerders toe tijdens de actie: <https://bapn.be/nl/bericht/go-meer-dan-100-mensen-namen-deel-aan-de-actie-voor-het-kabinet-van-minister-lalieux>

In oktober richtte BAPN samen met de vakbonden, mutualiteiten en verschillende sectoren uit de gezondheidssector een brief aan de federale regering om de opschorting van de verblijfcontroles verder op te schorten, gezien we aan het begin van een nieuwe golf van de covid-besmettingen stonden: <https://bapn.be/nl/bericht/demande-de-prolongation-de-la-suspension-des-controles-grapa>

Een vijftigtal organisaties, waaronder BAPN, hebben op 22 november gemanifesteerd voor het respecteren van de rechten van IGO-gerechtigden. Drie eisen stonden hierbij centraal:

1. Een hervorming waarbij er werk gemaakt wordt van een soepele verificatie van de IGO-gerechtigden die rekening houdt met hun kwetsbaarheid. Hierbij mogen de postbodes niet meer in de rol van controleur geduwd worden.
2. Een significante verhoging van het aantal dagen dat IGO-gerechtigden in het buitenland mogen verblijven zodat een einde wordt gesteld aan de discriminatie van IGO'ers ten opzichte van andere oudere uitkeringsgerechtigden en zodat zij ook de mogelijkheid krijgen om hun naasten in het buitenland te bezoeken.
3. De garantie van het recht om gehoord te worden alvorens enige sanctie opgelegd kan worden aan de IGO-gerechtigde.

Lees hier het verslag van de actie: <https://bapn.be/nl/bericht/action-lachez-nous-la-grap>

Lees hier het opiniestuk dat voorafgaand de actie verschenen is:

<https://www.knack.be/nieuws/belgie/geen-blijvende-lockdown-voor-kwetsbare-ouderen-laat-igo-ers-met-rust/article-opinion-1802509.html>

BELMOD-project

Het BELMOD-project is een gezamenlijk project van de POD-maatschappelijke Integratie en de FOD Sociale Zekerheid om de non-take up van sociale rechten tegen te gaan. Concreet wordt de automatische toekenning van rechten en de vereenvoudiging en harmonisering van verschillende inkomensvervangende uitkeringen en kostenbesparende maatregelen bekeken en onderzocht. BAPN vertegenwoordigt in dit project de stem van mensen in armoede en heeft een analyse en aanbevelingen opgesteld die als doel hebben om de beleidskeuzes in dit project inhoudelijke te ondersteunen. Deze analyse en aanbevelingen hebben we gegroepeerd in 4 fiches die op deze pagina geconsulteerd kunnen worden: <https://bapn.be/nl/bericht/bijdrage-van-bapn-aan-de-strijd-tegen-de-non-take-door-het-vertegenwoordigen-van-mensen-armoede-het-belmod-project>

Op vraag van BAPN werd ook een maatschappelijk debat georganiseerd met het middenveld over het BELMOD-project. Er werden door het projectteam, het Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting en BAPN 3 consultaties georganiseerd in 2020 en 2021. Op deze consultaties heeft BAPN telkens het perspectief van mensen in armoede naar voor gebracht.

Inschakelingsuitkeringen

Het laatste decennia werd de toegang tot de inschakelingsuitkeringen verschillende keren beperkt (duurtijd, leeftijd en extra voorwaarden). De afgelopen jaren is er, van de rechtbanken tot het Hof van

Cassatie, steeds een solidere jurisprudentie gekomen die het recht tot de inschakelingsuitkeringen hersteld. BAPN heeft deze informatie verspreid via haar website en sociale media om op deze manieren kwetsbare jongeren te informeren over hun rechten <https://bapn.be/nl/bericht/allocations-dinsertion-vous-y-avez-droit-meme-apres-25-ans-condition-dagir-en-justice-avec-votre-syndicat> .

Schulden

Collectieve schuldenregeling

In 2020 lanceerde BAPN haar rapport “Uit de Schulden. knelpunten en oplossingen voor en door mensen in armoede”: [BAPN-Rapport2019-VL-.pdf](#). Dit rapport was het resultaat van een participatief proces waarbij mensen in armoede de problemen en mogelijke oplossingen m.b.t de collectie schuldenregeling (CSR) in kaart hebben gebracht. BAPN heeft in 2021 de aanbevelingen en verzuchtingen van mensen in armoede zoveel mogelijk naar buiten gebracht op verschillende momenten:

- Op 25 januari had BAPN een overleg met het Kabinet Dermagne. Tijdens onze presentatie stelde we in de eerste plaats ons rapport Uit de Schulden voor. We gaven ook onze aanbevelingen m.b.t. de minnelijke invordering, de te hoge kosten aangerekend door de gerechtsdeurwaarders en afbetalingsplannen. Deze zijn verzameld in onze standpuntennota over de schulden die we in 2021 hebben afgewerkt: [schuldennota BAPN2.pdf](#)
- Op 24 februari stelde BAPN op het Belgisch Platform tegen armoede en uitsluiting haar rapport ‘Uit de Schulden voor (zie hierboven).
- Eind februari schreef de FOD Economie verschillende organisaties aan met de vraag om een vragenlijst in te vullen. Deze vragenlijst was het startschot van een evaluatie die beoogt te onderzoeken hoe burgers met een te hoge schuldenlast beter kunnen beschermd worden en het risico op een terugval in de spiraal van overmatige schuldenlast zoveel mogelijk beperkt kan worden. BAPN vulde de vragenlijst in en zal het resultaat van deze bevraging verder opvolgen.
- De Hoge Raad voor de Justitie heeft beslist om een audit uit te voeren bij de arbeidsrechtbanken over de collectieve schuldenregeling. Met deze audit wil men nagaan of de aanstelling van schuldbemiddelaars op een correcte wijze verloopt en of arbeidsrechtvaarders voldoende toezien op het vrijwaren van de rechten van een persoon met een CSR. In het kader van deze audit heeft BAPN op 4 maart met enkele van de onderzoekers gesproken om onze bevindingen en aanbevelingen persoonlijk toe te lichten.
- Op 21 september nam BAPN samen met het Netwerk tegen Armoede en de lokale vereniging waar armen het woord nemen “Vierde wereldgroep Aalst” deel aan een conferentie over de collectieve schuldenregeling, georganiseerd door Budget In Zicht (BIZ) Oost-Vlaanderen. Tijdens onze presentatie wezen we vooral op de structurele oorzaken van de schuldenproblematiek en lichtte we het armoedeperspectief toe. Een toekomstige hervorming van de CSR dient aan het armoedeperspectief voldoende aandacht te geven aangezien vele problemen met de CSR veroorzaakt worden door een gebrek aan inzicht in de leefwereld van mensen in armoede. Consulteer hier onze presentatie: <https://www.google.com/url?q=https://bapn.be/storage/app/media/presentatie%2520BAPN%2520NTA.pptx&sa=D&source=docs&ust=1642372205292642&usg=AOvVaw0cBhwoGrONPthHhcabV85L>

- Op 7 december verscheen het 32ste nummer van Pauvreté, het trimestrieel magazine van Le Forum-Bruxelles contre les inégalités, met als titel: “Le règlement collectif de dettes : problèmes et solutions pour et par les personnes en situation de pauvreté”. Dit nummer werd geschreven door BAPN met als doel haar belangrijkste aanbevelingen betreffende de collectieve schuldenregeling in de verf te zetten en te waarschuwen voor de stijgende schuldenoverlast ten gevolge van de covid-crisis. Lees de publicatie hier: https://www.le-forum.org/uploads/pauve%CC%81rite%CC%81-32-Forum-web_1.pdf

Naast het opvolgen van de ontwikkelingen mbt de CSR zette BAPN zich ook in voor de strijd tegen de schuldenoverlast bij particulieren in het algemeen:

- Het kabinet Dermagne heeft BAPN uitgenodigd om deel te nemen aan het consultatieproces dat de Minister organiseert over zijn hervormingsproject ter bestrijding van de overmatige schuldenlast. BAPN heeft in dit kader op 25 november samen met het Observatorium Krediet en Schuldenlast, Sam vzw en het Steunpunt voor de Diensten Schuldbemiddeling van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest haar feedback gegeven tijdens een vergadering die geleid werd door het kabinet Dermagne en waaraan verschillende kabinetten en administraties aan deelnamen. BAPN heeft eveneens de vragenlijst van het kabinet Dermagne ingevuld die dient om het advies van de verschillende stakeholders in te winnen. In onze antwoorden hebben we vooral gefocust op het armoedeperspectief en het aanreiken van aanbevelingen en oplossingen. Lees hier onze bijdrage: <https://bapn.be/storage/app/media/vragenlijst%20minnelijke%20fase%20schuldbemiddeling%20BAPN.pdf>.
- Samen met bovenstaande partners heeft BAPN op 9 juli ook deelgenomen aan een overleg dat georganiseerd werd door de POD Maatschappelijke Integratie. Tijdens deze vergadering lichtte de Nationale Kamer van Gerechtsdeurwaarders een nieuw initiatief toe dat becommentarieerd werd door BAPN en de andere stakeholders. Vervolgens hadden we met dezelfde partners op 7 oktober opnieuw een ontmoeting met de POD MI tijdens dewelke we onze gemeenschappelijke aanbevelingen voor het vierde federale plan armoedebestrijding bespraken.
- Op 17 juni organiseerde het Universitair Centrum Sint-Ignatius Antwerpen (UCSIA) een online webinar met als titel *Overhoop met schulden. Omgaan met schulden na corona*: [Overhoop met schulden - UCSIA](#). De COVID-19 crisis heeft voor veel huishoudens voor extra kopzorgen gezorgd. Massaal inkomensverlies en het duurder worden van basisproducten heeft ervoor gezorgd dat veel gezinnen schulden hebben gemaakt. Dit zagen we onder andere terug in de stijgende aanvragen bij de OCMW's voor schuldbemiddeling. Gerechtsdeurwaarders lanceerden onlangs nog verschillende voorstellen. Deze voorstellen zouden schulden bij particulieren preventief aanpakken. Deze voorstellen werden op dit webinar voorgesteld. BAPN plaatste enkele kritische bemerkingen naast deze initiatieven en stelde haar eigen aanbevelingen voor. Onze presentatie is hier terug te vinden: [PowerPoint-presentatie \(ucsia.org\)](#)
- De lijst met goederen niet vatbaar voor beslag is al lang niet meer geactualiseerd. Moderne communicatiemiddelen zoals een smartphone, computer of tablet zijn er niet in opgenomen. Op 20 april heeft BAPN samen met het Vlaams Netwerk tegen Armoede en de Réseau wallon de lutte contre la pauvreté deelgenomen aan een hoorzitting om een wetsvoorstel te bespreken dat naast een actualisatie ook een regeling vooropstelt voor goederen met een emotionele waarde en eveneens de

geschillenprocedure wil verbeteren. Tijdens deze zitting presenteerden we onze belangrijkste aanbevelingen en ervaringsdeskundige Karine getuigde moedig over haar eigen situatie.

- o [Lees hier de tekst die we presenteerden tijdens de hoorzitting.](#)
- o [Lees hier de getuigenis van Karine](#)

- BAPN heeft ook actief gewerkt aan het verder uitbouwen van partnerschappen over het thema “schulden”. Onder leiding van BAPN kwamen de netwerken armoedebestrijding, het observatorium krediet en schuldenlast, Sam vzw en het Steunpunt voor de Diensten Schuldbemiddeling van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest verschillende malen samen (5 maart, 4 mei en 27 mei) om de diverse nieuwe initiatieven betreffende de overmatige schuldenlast bij particulieren te bespreken. We schreven een gezamenlijke tekst waarin we een kritische analyse maakten van deze initiatieven en ook onze eigen aanbevelingen in neerschreven. Deze tekst is hier terug te vinden: [kritisch-advies-bij-de-nieuwe-oplossingeninitiatieven-om-overmatige-schuldenlast-een-halt-toe-te-roepen-judith-0209docx.pdf \(bapn.be\)](#)

Vervolgens kwamen we in het najaar ook verschillende keren samen (op 16 en 24 november en 9 en 16 december) om uit te wisselen en samen te werken over het hervormingsproject van Minister Dermagne ter bestrijding van de overmatige schuldenlast.

- Naast het versterken van externe partnerschappen hebben we in 2021 ook zeer nauw samengewerkt met de regionale netwerken armoedebestrijding over het thema schulden. We organiseerden terugkoppelmomenten tijdens dewelke BAPN de regionale netwerken informeerde over de politieke actualiteit op het federale niveau met betrekking tot dit thema. De regionale netwerken van hun kant informeerden BAPN over de ontwikkelingen op het terrein. Deze terugkoppelmomenten vonden onder andere plaats op 26 oktober in de lokalen van BAPN en op de residentiële dag van RWLP op 22 juni.
- In een artikel in de Zondag waarschuwde BAPN dat nu de COVID-19 compenserende maatregelen langzaam uitdoven en mensen door hun laatste spaarcenten heen zitten, de schuldenberg bij particulieren groeiende is. Samen met onze collega’s van het Netwerk tegen Armoede pleitten we voor een structurele aanpak, namelijk het optrekken van de uitkeringen tot boven de Europese armoedegrens. Lees hier het artikel: <https://magazine.dezondag.be/makr/epaper/107/2021/37/ApHxySPEYURbmin8C1jOIM5EsQ71KG%252BI39JNZswJFEY%253D/3DI/html5/index.html?fbclid=IwAR27aQNNyrlUomQapkYx4pBIJiQohjWVS VAT3hfy9oWaoBUdTSnfup8TKY4>

Werk

De huidige regering wil de tewerkstellingsgraad verhogen tot 80%. Om deze ambitie waar te maken zullen ook precare groepen meer toegang moeten krijgen tot die arbeidsmarkt. BAPN heeft deelgenomen aan een aantal initiatieven rond de toegang tot duurzaam en kwaliteitsvol werk:

- BAPN was actief binnen de stuurgroep van het exploratieproject van ‘united freelancers’, een aparte cel binnen de structuur van het ACV die via een ESF project een syndicaal aanbod wil uitbouwen specifiek gericht op platformwerkers. BAPN gaf feedback op de laatste voorstellen die in het kader van dit project waren gelanceerd.
- Op 4 juni 2021 was BAPN te gast als spreker op de nationale conferentie van het “Working Yet Poor”-Project. In dit project bestuderen verschillende wetenschappers vanuit juridisch en

socio-economisch oogpunt het risico op armoede voor de werkende bevolking. Verschillende landen, waaronder België, zullen met mekaar vergeleken worden. Elk land dient een nationaal rapport op te stellen en als onderdeel van de analyse van het Belgische luik werd er een virtuele workshop georganiseerd waar zowel stakeholders, beleidsmakers als academici met mekaar in debat gingen. BAPN klaagde vooral de stijgende precisering van jobs aan, en de onderwaardering van jobs onderaan de arbeidsladder, die nochtans essentieel zijn om onze samenleving draaiende te houden.

Dankzij de aanwerving van de tweede beleidsmedewerkster, Camille Garlick, is BAPN in 2021 van start kunnen gaan met de verdere uitdieping van het thema “werk”. Op 3 augustus hebben we een overleg georganiseerd met de regionale netwerken en een aantal personen met armoede-ervaring ten einde onze activiteiten te bepalen. Op dit overleg werd beslist dat BAPN een positiepaper over het thema werk zal uitwerken waarin we het perspectief van mensen in armoede belichten. Daarnaast werd besloten dat het een deeldossier zal uitwerken. Verschillende opties werden besproken waar uiteindelijk het thema “kwetsbare zelfstandigen” uit gekozen werd. Dit thema werd aangeduid op basis van de volgende criteria: relevantie voor mensen in armoede, meerwaarde die BAPN kan leveren, politieke relevantie en praktische haalbaarheid.

De centrale vraag die BAPN in haar positiepaper stelt is welke voorwaarden werk mensen effectief uit de armoede kan halen. Om hier een antwoord op te bieden, gaan we dieper in op vier thema's: de beschikbaarheid van duurzaam en kwalitatief werk, toeleiding tot werk, coördinatie tussen verschillende beleidsdomeinen en de inclusie van kwetsbare groepen. Voor elk van deze vier hoofdstukken hebben we steeds aandacht voor de noden en de ervaringen van mensen in armoede. Onze positiepaper zal begin 2022 afgewerkt worden.

Voor de uitbouw van haar dossier rond kwetsbare zelfstandigen is BAPN van start gegaan met het bevragen van mensen in armoede. Daarnaast hebben we ook overleggen georganiseerd met een aantal belangrijke stakeholders voor dit thema, met name het ACV (United Freelancers), UNIZO, DYZO, UCM en een aantal organisaties uit de volgende sectoren: landbouw, sekswerkers, artiesten en overmatige schuldenlast. Eén van de vaststellingen van ons onderzoek tot nu toe is dat kwetsbare zelfstandigen af te rekenen krijgen met non-take up van rechten. Dit thema zal een centrale plaats innemen in ons rapport dat we in 2022 zullen lanceren.

Fiscaliteit

In het kader van de voorziene fiscale hervorming heeft BAPN een aantal uitgangspunten en voorstellen geformuleerd die ervoor moeten zorgen dat de fiscale hervorming rekening houdt met de belangen van mensen in armoede: [210721-nota-BAPN-ontmoeting-Minister-VPeteghem.pdf](#). Deze voorstellen hebben we op een consultatie op 22 juli in het kader van de fiscale hervorming voorgesteld aan Minister Van Peteghem.

Op 11 juni heeft BAPN samen met een breed platform van middenveldsorganisaties een opiniestuk geschreven om België en de Europese Unie op te roepen om hun post-Covid-strategieën te baseren op fiscale rechtvaardigheid en de strijd tegen belastingsontduiking. Het opiniestuk kan hier teruggevonden worden: <https://www.mo.be/opinie/post-covid-strategie-moet-gebaseerd-zijn-op-fiscale-rechtvaardigheid>

In juni, heeft BAPN samen met een aantal andere organisaties de federale regering opgeroepen om een fysieke dienstverlening m.b.t. het indienen van de belastingaangifte te voorzien. De pandemie heeft er immers voor gezorgd dat talrijke diensten hun deuren hebben gesloten, terwijl de aangifte net complexer is geworden. Lees hier onze gemeenschappelijke tekst: <https://bapn.be/nl/bericht/un-service-physique-pour-le-remplissage-de-la-declaration-dimpot-reste-necessaire>

In het kader van een eerlijke, groene transitie die mensen in armoede niet achterlaat, heeft BAPN een positiepaper rond de koolstoftaks uitgewerkt: <https://bapn.be/storage/app/media/2020%20position%20BAPN%20-%20taxe%20carbone%20NL.pdf>.

Op 23 maart hebben we onze positie toegelicht aan Minister voor Klimaat Khattabi en haar kabinet.

Sinds mei 2021 is BAPN lid van het netwerk « Réseau Justice Fiscale ». In dit netwerk hebben we onder meer samen met de andere leden zoals de vakbonden en CNCD-11.11.11 een aantal gemeenschappelijke standpunten uitgewerkt m.b.t. de koolstoftaks en de plaats die deze inneemt in het debat rond een rechtvaardige en groene fiscaliteit. Deze positie is hier terug te vinden: http://www.hetgrotegeld.be/downloads/Une_fiscalit%C3%A9_qui_favorise_la_transition_%C3%A9cologique.pdf

BAPN heeft ten slotte ook deelgenomen aan een conferentie die door Attac en Rethinking Economics werd georganiseerd over de koolstoftaks. Meer informatie over onze interventie is hier terug te vinden: <https://www.facebook.com/BelgianAntiPovertyNetwork/posts/6883745861667930>

3.4. Andere beleidsthema's

Digitale kloof

BAPN heeft aan een aantal initiatieven deelgenomen om de digitale kloof te bestrijden en de fysieke toegankelijkheid van publieke diensten te blijven garanderen:

- Op 25 januari vond een ontmoeting plaats tussen BAPN en de regionale netwerken armoedebestrijding, het netwerk van Belgische ombudsmannen, het Steunpunt tot bestrijding van armoede en de ervaringsdeskundigen in armoede en sociale uitsluiting. Het doel van deze bijeenkomst was om na te gaan hoe ombudsmannen een concrete rol kunnen spelen voor kwetsbare groepen en hoe zij hun bekendheid bij deze groep kunnen verhogen. Een groot deel van ons betoog stond in het teken van de digitale kloof. Heel veel ombudsmannen zijn vaak enkele digitaal of telefonisch bereikbaar, vragen om bij klachten allerhande informatie digitaal op te laden en informatie over hun werking is vaak enkel digitaal en in moeilijke bewoording op hun website terug te vinden.
- In tien jaar tijd is het aantal bankkantoren en automaten enorm verminderd en dit vooral in de armere en dunbevolktere regio's van ons land. De consumenten worden ertoe aangezet een toenemend aantal bankverrichtingen zelf uit te voeren via online bankieren. Hierdoor ontstaat er bankuitsluiting want veel mensen in armoede hebben geen toegang tot internetbankieren en moeten voor hun bankzaken beroep doen op een automaat of loketbediende. Op vraag van de Kamercommissie Economie gaf BAPN tijdens een hoorzitting op 21 april mondeling haar advies over mogelijke oplossingen om de financiële sector ook voor mensen in armoede toegankelijk te houden. Lees hier onze advies:

[https://bapn.be/storage/app/media/finale versie nl.pdf](https://bapn.be/storage/app/media/finale%20versie%20nl.pdf) . Consulteer hier onze presentatie die we tijdens de hoorzitting gegeven hebben: [https://bapn.be/storage/app/media/hoorzitting bankautomaten-def.pptx](https://bapn.be/storage/app/media/hoorzitting%20bankautomaten-def.pptx)

- Toen de banken in juli met de regering het charter van de universele bankdiensten ondertekende, besloot BAPN samen met andere middenveldorganisaties een persbericht te schrijven om het vrijblijvende en niet-juridische karakter van het charter aan te kaarten. We wezen ook op een aantal inhoudelijke tekortkomingen, zoals: de basisprijs, het toesturen van rekeningafschriften, het ontbreken van een visakaart en een prijskader voor de diensten die niet tot het pakket van de universele bankdienst behoren. Lees hier het volledige persbericht: <https://bapn.be/nl/bericht/un-service-bancaire-universel-solution-minimaliste>

Justitie

Op 10 juni 2021 heeft het Grondwettelijk Hof verschillende leden van het Platform “Recht voor Iedereen” in het gelijk gesteld en de verhoging van de kosten die in rekening worden gebracht voor de registratie van een zaak bij een rechtbank nietig verklaart. Het risico bestaat dat de annulering weinig effect zal hebben als de regering-De Croo niet proactief optreedt om na te gaan wie in aanmerking komt voor de door het Hof uitgesproken nietigverklaring en zijn / haar terugbetaling te organiseren. Daarom roept het platform “Recht voor Iedereen”, waar BAPN lid van is, de regering op om haar verantwoordelijkheid te nemen. BAPN heeft ook een analyse van de beslissing van het Grondwettelijk Hof geschreven om haar leden en het brede publiek te informeren. De reactie van het platform en de analyse van BAPN zijn hier terug te vinden: <https://www.bapn.be/nl/bericht/la-cour-constitutionnelle-annule-la-hausse-des-droits-de-greffe-et-reconnait-que-lacces-la-justice-etait-trop-couteux-pour-de-nombreuses-citoyennes>

Energie

Gezien de zware druk van de consumptie van energie (gas, elektriciteit,...) op het budget van kwetsbare gezinnen was het verlengen van de uitbreiding van het sociaal tarief naar mensen met een verhoogde tegemoetkoming een terechte maatregel die in het kader van de federale task force “kwetsbare groepen” in 2020 genomen werd. In 2021 werd de druk op het huishoudbudget van kwetsbare groepen nog verder verhoogd door de energieprijzen die de pan uitrijzen. Samen met verschillende actoren heeft BAPN daarom gepleit om deze maatregel te verlengen en uit te breiden. Lees hier ons opiniestuk: <https://www.lesoir.be/397609/article/2021-09-29/carte-blanche-face-la-flambee-des-prix-de-lenergie-le-tarif-social-comme-dernier>

BAPN verwelkomde dan ook de beslissing van de federale regering om de uitbreiding van het sociaal tarief tijdelijk te verlengen tot 31 maart 2022 en een energiecheque uit te reiken. Tegelijkertijd breken we een lans voor het structureel maken en automatiseren van deze maatregel zodat een oplossing op lange termijn geboden wordt om energiearmoede te bestrijden. Lees hier de reactie van BAPN: <https://www.bapn.be/nl/bericht/persbericht-bapn-verwelkomt-verlenging-van-uitbreiding-sociaal-tarief-voor-energie-en-vraagt-structureel-perspectief-voor-kwetsbare-gezinnen>

BAPN is eind 2021 van start gegaan om samen met de regionale netwerken een positie rond energie uit te werken, waarin we niet enkel aandacht hebben voor het sociaal tarief maar ook voor andere mechanismen om de energiefactuur voor mensen in armoede betaalbaar te houden zodat zij in hun basisbehoeftes kunnen voldoen. Deze positie zullen we begin 2022 finaliseren en kenbaar maken.

Gezondheid

In februari werd BAPN uitgenodigd om haar advies te geven aan de Kamer betreffende het afficheren van de tarieven door de zorgverstrekkers. Dit advies is hier terug te vinden: [https://bapn.be/storage/app/media/Avis Proposition de loi Affichage tarifs conventionnels m%C3%A9decins.pdf](https://bapn.be/storage/app/media/Avis%20Proposition%20de%20loi%20Affichage%20tarifs%20conventionnels%20m%C3%A9decins.pdf)

Op 17 maart heeft BAPN samen met een ervaringsgetuige, Johann, deelgenomen aan een hoorzitting van de Commissie Gezondheid en Gelijke kansen over de uitbreiding en de verplichting van de derdebetalersregeling en de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging. Het advies van BAPN en de getuigenis van Johann zijn hier terug te vinden:

- Advies van BAPN: <https://bapn.be/storage/app/media/2021-03-17%20Bijdrage%20BAPN%20Hoorzitting%20Commissie%20Gezondheid.pdf>
- Getuigenis van Johann: <https://bapn.be/storage/app/media/2021-03-17%20temoignage%20BAPN%20Audition%20%C3%A0%20la%20Commission%20sant%C3%A9.pdf>

Op 12 februari nam BAPN samen met het Waals Netwerk Armoedebestrijding (RWLP) deel aan de Interministeriële Conferentie Vrouwenrechten. Deze stond in het teken van het onderwerp menstruatiearmoede. Onze interventie is hier terug te vinden: <https://www.rwlp.be/images/Audition-Prcaire-menstruelle-CIM-Droit-des-femmes.pdf>

Om het hoofd te bieden aan de coronapandemie is het van cruciaal belang om niet enkel in de EU, maar wereldwijd een hoge vaccinatiegraad te bereiken. Er worden echter grote verschillen in vaccinatiegraad tussen rijke en arme landen veroorzaakt door een gebrek aan middelen van vele landen om deze levensnoodzakelijke vaccins te kunnen aankopen en de hoge bedragen die farmabedrijven vragen per dosis. Samen met heel wat andere middenveldorganisaties riep BAPN daarom op om de patenten op Covid-vaccins tijdelijk op te heffen. We ondersteunden het Europees Burgerinitiatief : ‘no profit on pandemic’ door onze leden op te roepen deze petitie te ondertekenen. Voor meer, zie: <https://noprofitonpandemic.eu/nl/>

Klimaat

Zoals hierboven vermeld, heeft BAPN op 23 maart een overleg gehad met Minister van Klimaat Khattabi om onze standpunten m.b.t. een koolstoftaks toe te lichten.

Op 10 oktober liep BAPN samen met de regionale netwerken armoedebestrijding mee in de nationale klimaatbetoging in Brussel. Met de slogan: ‘Isoleer de huizen, niet de mensen’ trokken we de straat op. Want een succesvol klimaatbeleid kan niet zonder een ambitieus en adequaat sociaal beleid. Lees hier het gemeenschappelijk persbericht van BAPN en haar leden: <https://bapn.be/nl/bericht/succesvol-klimaatbeleid-kan-niet-zonder-ambitieuw-sociaal-beleid> .

Telecomtarieven

Op het einde van 2021 organiseerde Minister De Sutter een consultatie om de sociale telecomtarieven te hervormen. BAPN was één van de organisaties die gevraagd werd om aan deze bevraging deel te nemen. In ons advies beargumenteren we dat het van essentieel belang is om het sociaal tarief voor internet te versterken en deze uit te breiden voor mobiele telefonie voor alle begunstigden met een verhoogde

tegemoetkoming. Lees ons advies hier: <https://www.bapn.be/storage/app/media/tarif-social-telecom-position-bapn-def.pdf>

We hebben eveneens bijgedragen aan een gemeenschappelijke positiepaper met een aantal consumentenorganisaties. Deze is hier terug te vinden:

<https://www.bapn.be/storage/app/media/2021.12.20.Sociaal%20tarief%20telecom.def%20BV%20OECO.pdf>

Migratie

Eind mei besloten een 400 tal mensen zonder wettig verblijf een hongerstaking te starten. Met deze ultieme wanhoopsdaad wilden ze het gebrek aan enig recht aanklaarten en de mogelijkheid op een betere toekomst afdwingen. BAPN, samen met de regionale netwerken armoedebestrijding ging in gesprek met hen en schreef een brief naar de bevoegde minister Sammy Mahdy om een oplossing voor deze preciaire doelgroep af te dwingen. Lees hier onze brief: <https://bapn.be/nl/bericht/les-reseaux-de-lutte-contre-la-pauvrete-appellent-urgemment-trouver-une-solution-humaine-et-rapide-pour-les-grevistes-de-la-faim-et-les-militants-de-leglise-du-beguinage-et-des-universites-vu>

In september heeft BAPN de betoging gesteund die de beweging “We are Belgium too” organiseerde. Tijdens deze manifestatie werd opgeroepen om de situatie van mensen zonder papieren te verbeteren door tegemoet te komen aan de volgende zaken:

- De regularisatie van mensen zonder papieren in België op basis van duidelijke en permanente criteria
- Het oprichten van een onafhankelijke regularisatiecommissie
- Het sluiten van de gesloten centra

Lees hier meer over de actie: <https://bapn.be/nl/bericht/oproep-tot-een-nationale-betoging-we-are-belgium-too>

Op 9 december riep BAPN samen met andere organisaties op om een einde te stellen aan de mensenwaardige omstandigheden waarbij asielzoekers op straat moesten slapen en nauwelijks de kans kregen om een asielaanvraag in te dienen. Lees hier onze oproep:

https://www.demorgen.be/meningen/aan-de-federale-regering-zorg-dat-niemand-nog-een-nacht-op-straat-moet-doorbrengen~b522cc28/?fbclid=IwAR0B_k9IaUxHe-CqcwIT9rk6gAXopJTgb71Xx_upkMcQ_5jmSd7krqDqbQ

Kinder- en familiearmoede

Net zoals het jaar ervoor, organiseerde BAPN samen met UNICEF een uitwisseling tussen koningin Mathilde en gezinnen in armoede naar aanleiding van de dag van de rechten van het kind. De regionale netwerken namen eveneens deel aan deze ontmoeting om de twee jongeren en vijf moeders die deelnamen aan de uitwisseling te begeleiden. Tijdens de ontmoeting stond het project “brugfiguren” van de Brusselse vereniging Vrienden van het Huizeke centraal. Deze brugfiguren werken in een tandem bestaande uit een ervaringsdeskundige op het gebied van armoede en een maatschappelijk werker. Zij staan aan de schoolpoort wanneer ouders hun kinderen naar school brengen of komen afhalen. Op die manier bereiken zij op een laagdrempelige manier kwetsbare gezinnen. De brugfiguren proberen van meet af aan een band te scheppen tussen de school en de ouders en ondersteunen de gezinnen zodat zij een betere toegang krijgen tot hun rechten (o.a. door begeleiding, uitleg over sociale rechten, toegang tot

bepaalde diensten, enz.). Tijdens de dialoog met Koningin Mathilde vertelden twee moeders en een jongere hoe de "brugfiguren" hen hebben geholpen. Vervolgens kwamen een moeder en een jongere uit Wallonië en een moeder uit Vlaanderen tussen om een aantal problemen op gebied van onderwijs aan te kaarten, zoals de stigmatisering die er nog steeds is ten aanzien van families en kinderen in armoede en de constante stress die armoede voor kwetsbare gezinnen met zich meebrengt. Naar aanleiding van deze ontmoeting riepen de netwerken verenigd in BAPN en UNICEF beleidsmakers op om de noodzakelijke investeringen te doen in maatregelen waarvan we weten dat ze werken op lange termijn, zoals in de brugfiguren. Lees hier meer over de ontmoeting: <https://bapn.be/nl/bericht/hm-de-koningin-ontmoet-het-brugfigurenproject-op-sinterklaasdag>

3.5. Europees beleidswerk

Op 29 januari heeft BAPN deelgenomen aan de Europese conferentie "Covid-19 Supercharging poverty" die georganiseerd werd door EAPN en de intergroep "armoede" van het Europees Parlement. Deze conferentie had tot doel om de poverty watch-rapporten van de nationale leden van EAPN voor te stellen aan Europese beleidsmakers en het grote publiek. BAPN nam deel aan deze conferentie samen met de ervaringsdeskundige Noëllie Denomerenge. De presentatie van BAPN, de interventie van Noëllie en het verslag van de conferentie zijn terug te vinden op de website van EAPN: <https://www.eapn.eu/eu-poverty-watch-report-launch-covid19-supercharging-poverty-data-and-experiences-from-the-ground/>

Op 7 mei vond in Porto de langverwachte sociale top plaats waarop Europese leiders het actieplan van de Europese Pijler van Sociale Rechten goedgekeurd hebben. In aanloop van deze top heeft BAPN samen met de drie grote vakbonden opgeroepen om van de strijd tegen armoede een absolute prioriteit te maken en de halvering van armoede, zoals vastgelegd in de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen, als armoededoelstelling van het actieplan voorop te stellen. Lees ons gemeenschappelijk bericht en de artikels die hierover verschenen zijn in de pers hier: <https://www.bapn.be/nl/bericht/europa-moet-meer-ambitie-tonen-de-strijd-tegen-armoede-en-uitsluiting>

Op 3 mei heeft BAPN, samen met EAPN Frankrijk, Portugal en Slovenië een overleg gehad met Olivier De Schutter, VN-rapporteur over extreme armoede. Het doel van dit overleg was om een aantal voorlopige aanbevelingen van het rapport van de VN-rapporteur over zijn bezoek aan de Europese Unie te laten afdrukken door mensen in armoede. De input van mensen in armoede tijdens deze vergadering werd ook gebruikt om de verklaring van EAPN naar aanleiding van het actieplan van de Europese Pijler van Sociale Rechten te voeden: <https://www.eapn.eu/eapn-statement-on-the-porto-social-summit-may-7-2021/> .

Op 11 juni heeft BAPN samen met het Waals Netwerk Armoedebestrijding (RWLP) deelgenomen aan een overleg met de VN-rapporteur over extreme armoede. De delegatie van BAPN en RWLP bestond uit 2 medewerkers en 4 personen met armoede-ervaring. Ook ATD Vierde Wereld en LST waren aanwezig op deze uitwisseling. De bedoeling was om mensen in armoede te horen over mogelijke toekomstige prioriteiten van de VN-rapporteur (zoals non-take up van rechten, armoede die blijft duren over generaties heen en participatie van mensen in armoede).

Zoals hierboven vermeld heeft BAPN ook bijgedragen aan de opinie van het Belgisch Platform over het actie plan van de Europese Pijler van Sociale Rechten.

Op 17 oktober publiceerde BAPN, samen met de andere leden van EAPN, haar jaarlijkse Poverty Watch. Deze rapporten, waarvan de lancering gecoördineerd wordt door EAPN, hebben tot doel om vanuit de ervaringen van mensen in armoede de armoedesituatie en -trends in Europa in kaart te brengen. In ons

Belgisch rapport hebben we ons geconcentreerd op vier prioriteiten die sterk gelinkt zijn aan de Europese Pijler van Sociale Rechten en de Green Deal: toereikende en toegankelijke inkomens; kinder- en familiearmoede, een eerlijke groene transitie en dak- en thuisloosheid. Onze Poverty Watch is hier terug te vinden: https://bapn.be/storage/app/media/Poverty%20watch_BAPN_2021.pdf

De rapporten van de andere leden van EAPN kunnen hier geconsulteerd worden: <https://www.eapn.eu/poverty-watches-2/>.

Op 24 en 25 november kwamen naar jaarlijkse gewoonte ongeveer 200 mensen in armoede samen, komende vanuit gans Europa voor de Europese Ontmoeting van Mensen in Armoede. Onder leiding van BAPN en in nauwe samenwerking met het Netwerk tegen Armoede nam ook een Belgische delegatie deel. Het centrale thema was 'Recharging Social Europe' en gedurende twee dagen discussieerden mensen in armoede met mekaar over huisvesting, toegang tot gezondheidszorg en de digitale kloof. Omdat het COVID-19 virus nog volop circuleert, moest de ontmoeting dit jaar jammer genoeg online plaatsvinden. Desondanks maakten de deelnemers er een zeer interessante uitwisseling van en formuleerden krachtige beleidsaanbevelingen. Het verslag van de Europese ontmoeting kan hier teruggevonden worden: <https://www.eapn.eu/this-years-meeting/>

Gedurende het hele jaar heeft EAPN deelgenomen aan de beleidsgroep van EAPN, de EUISG. In deze groep komen de leden maandelijks samen om uit te wisselen over verschillende thema's die gelinkt zijn aan de Europese Pijler van Sociale Rechten en de Green Deal, zoals minimuminkomen, energiearmoede, de digitale kloof, de impact van de covid-crisis, enz. Normaalgezien volgt EAPN ieder jaar de beleidscyclus van het Europees Semester op. In 2021 werd het Europees Semester echter vervangen door de relanceplannen. BAPN heeft haar feedback over het verloop van het relanceplan in België gecommuniceerd aan EAPN die de aanbevelingen van de nationale leden heeft gegroepeerd en doorgegeven aan de Europese Commissie. In 2021 werd de beleidsmedewerkster van BAPN verkozen als lid van de Steering Committee van de EUISG.

BAPN maakt ook deel uit van de EXCO (Executive Committee) van EAPN dat tot doel heeft om de strategische richting en de begroting van de organisatie op te volgen. In 2021 werd BAPN eveneens verkozen om deel uit te maken van het Bureau dat de directeur van EAPN ondersteunt in de dagdagelijkse werking van de organisatie.

BAPN heeft ten slotte deelgenomen aan het proces om een Belgische sociale conferentie in het kader van de Europese conferentie over de toekomst van Europa te organiseren. Deze conferentie zou normaalgezien in november hebben plaatsgevonden onder het leiderschap van de Ministers Vandembroucke, Dermagne en Lalieux. De conferentie zou zich voornamelijk toespitsen op jongeren. Ter voorbereiding van deze conferentie, waar BAPN gevraagd werd om een bijdrage te leveren vanuit het armoedeperspectief, heeft BAPN een aantal voorbereidende vergaderingen georganiseerd met het Vlaams Netwerk tegen Armoede en de Réseau Wallon de Lutte contre la Pauvreté. Tijdens deze vergaderingen kwam duidelijk naar voor dat de non-take up van rechten een belangrijk probleem is voor jongeren. Oplossingen op Europees niveau om deze problematiek tegen te gaan werden besproken.

Helaas is omwille van de coronapandemie de conferentie niet kunnen doorgaan in november en werd deze verplaatst naar april 2022.

4 communicatie en sensibilisering

In 2021 is BAPN blijven werken aan een transparant communicatiebeleid. Om het grote publiek te informeren over onze standpunten en activiteiten werkten we op regelmatige basis onze blogposten bij op onze website. Daarnaast stuurden we in 2021 5 nieuwsbrieven uit die onze belangrijkste nieuwsfeiten oplijsten voor onze abonnees. Sinds maart 2021 hebben we ook onze facebook pagina opnieuw gelanceerd met als doel het grote publiek regelmatig te informeren over onze acties en activiteiten.

Naar jaarlijkse gewoonte verenigt BAPN de acties die naar aanleiding van 17 oktober over heel het land georganiseerd worden. In dit kader hebben we de volgende acties ondernomen:

- Een gemeenschappelijk persbericht geschreven om de acties rond 17 oktober aan te kondigen. In dit persbericht stelde we ook onze publicatie over het GPMI voor: <https://bapn.be/nl/bericht/steeds-moeilijker-toegang-tot-leefloon-armoedenetwerken-stellen-alternatief-voor-gpmi-voor-en-lanceren-campagnes-1710>
- BAPN heeft een gemeenschappelijk persbericht op de voorhand van 17 oktober geschreven. Hierin riepen we samen met de regionale netwerken op voor structurele problemen voor de groeiende armoedeproblematiek en hebben we ook onze Poverty Watch aangekondigd: <https://bapn.be/nl/bericht/persbericht-acties-van-armoedenetwerken-op-17-oktober-over-heel-het-land-vragen-aandacht-voor-groeiende-armoedeproblematiek>
- De teamleden van BAPN hebben deelgenomen aan de acties die door de regionale verenigingen en de lokale verenigingen over heel het land georganiseerd werden. Het verslag hiervan is hier terug te vinden: <https://bapn.be/nl/bericht/sterke-acties-ven-de-netwerken-armoedebestrijding-het-kader-van-de-werelddag-van-verzet-tegen-de-armoede-een-terugblik>

In het kader van 17 oktober heeft BAPN ook deelgenomen aan een uitzending van Libre Ensemble die in het teken stond van de non-take up van rechten. BAPN heeft tijdens deze uitzending een toelichting gegeven over de resultaten van haar publicatie over het GPMI. Bekijk hier het interview: <https://www.laicite.be/emission/journee-mondiale-de-lutte-contre-pauvrete/?fbclid=IwAR1hVTZP91sLiXeYyvnIhhtuYrFdXu15NF2FGZGIKo4IzZ0r4w-MaEMAR0A>

5. Tijdsbesteding personeel BAPN

De vaste medewerkers zijn Caroline Van der Hoeven, Judith Tobac, Marleen Nuytemans en - vanaf mei 2021 - Merlin Gevers. Daarnaast heeft BAPN van begin mei tot einde juli tijdelijk een extra medewerkster, Nele Schroyen, aangeworven met een 2/5 contract. Vanaf 19 juli kwam Camille Garlick voltijds ons team versterken met een tijdelijk contract tot eind december 2021.

Taken **Tijdsbesteding (VTE) in de periode: januari 2021 – juni 2021**

Caroline Van der Hoeven | coördinatrice

Beleidsthema's: Covid-crisis, duurzaamheid en opvolging van het federaal plan armoedebestrijding, inkomen tot mei 2021

Coördinatie 0,40

Federaal armoedebeleid 0,20

Europees armoedebeleid 0,10

Ondersteuning aan regionale netwerken 0,20

Budget et administratie 0,10

TOTAAL 1,00

Judith Tobac | beleidsmedewerkster

Beleidsthema's: schulden, dak- en thuisloosheid, Europese participatie, werk en Europees beleid tot juli 2021

Federaal armoedebeleid 0,50

Europees armoedebeleid 0,10

Participatie 0,10

Communicatie 0,10

TOTAAL 0,80

Marleen Nuytemans | administratief medewerkster

Verslaggeving 0,05

Vertaling 0,20

Administratie 0,25

TOTAAL 0,50

Merlin Gevers | beleidsmedewerker

Contract onbepaalde duur vanaf 02/05/2021

Beleidsthema's: inkomen, fiscaliteit en justitie

Federaal armoedebeleid: 0,80

Participatie: 0,20

TOTAAL 1,00

Nele Schroyen | beleidsmedewerkster

Contract bepaalde duur : 03/05/2021 – 31/07/2021

Beleidsthema : inkomen – GPMI

Federaal armoedebeleid 0,25

Participatie 0,15

Totaal 0,40

Camille Garlick | beleidsmedewerkster

Contract bepaalde duur : 19/07/2021 – 31/12/2021

Beleidsthema's : werk en Europees beleid

Federaal armoedebeleid 0,40

Europees armoedebeleid 0,40

Communicatie 0,20

Totaal 1,00